

Verksamhetsberättelse för Svenska Föreningen För Allergologi (SFFA) 2019-2020

På grund av extraordinära omständigheter i och med Coronaepidemin har SFFA inte kunnat genomföra årsmötet inom den tidpunkt som anges i stadgarna (senast under maj månad 2020), utan årsmötet genomförs först nu i oktober 2020. Denna verksamhetsberättelse innefattar verksamheten sedan senaste årsmöte 2019.

Föreningens struktur

Vid årsskiftet 2019/2020 (förra årsskiftet) uppgick antalet medlemmar till 420 personer (437). Därefter har 23 personer tagits bort ur registret då de inte betalat medlemsavgiften på två år. Några har gått ur föreningen och nya medlemmar har tillkommit. I dagsläget har SFFA 393 medlemmar, varav ca 270 är läkare.

SFFAs styrelse har från föregående årsmöte haft följande sammansättning:

Ordförande: Marit Westman (ÖNH)

Vice ordförande: Erik Melén (barnallergologi)

Vetenskaplig sekreterare: Maria Jenmalm (immunologi)

Administrativ sekreterare: Nils Hamnerius (hud)

Kassör/skattmästare: Anna Asarnej (barnallergologi)

Internationell kontaktperson: Åke Davidsson (adjungerad, ÖNH)

Övriga ledamöter: Kerstin Romberg (allmänmedicin), Adina Weisheit (tid Pascu; vuxenallergologi), Karin Strandberg (vuxenallergologi)

Det praktiska arbetet med ekonomi, medlemsregister, utskick mm sköts av Eva Hallner, adjungerad till styrelsen.

Övriga representanter

Representant i SSA (Specialitetsrådet för specialiteten allergologi): Karin Strandberg

Övriga ledamöter i SSA: Monica Arvidsson (ordförande), Maria Starkhammar, Marianne Eriksson, Andrea Lindgren och Patrik Nordenfeldt.

Representant i SAS (Svensk allergiforsknings stiftelse): Maria Jenmalm

Övriga ledamöter i SAS styrelse: Teet Pullerits (ordförande), Per Gustafsson och Lennart Nilsson.

SFFAs valberedning: Monica Arvidsson (sammankallande), Eva Millqvist, Johan Alm och Hanna Sandelowsky.

Föreningens revisorer: Ann Hammarlund, Linda Curstedt samt Ulla Nyström (suppleant).

Styrelsens arbete

Styrelsen har under 2019 sammanträtt vid 7 tillfällen (2/4, 13/5, 25/6, 27/8, 3/10, 6/11 och 16/12) samt under 2020 vid 7 tillfällen (21/1, 5/3, 14/4, 6/5, 8/6, 26/8 samt 26/9), varav 12 telefonmöten och två sammanträden i samband med SFFAs vårmöte (2/4 2019) respektive Allergidagen (3/10 2019).

Utbildning och vetenskaplig aktivitet

SFFAs vårmöte hölls 2 april 2019, i Stockholm, Aula medica, och innehöll föreläsningar om utredning och behandling av svår astma, senaste nytt om CD-sens, finns allergifria hundar, kan orsak alltid hittas till eksem respektive magbesvär. 2019 års pristagare av Stora SFFA stipendiet var docent Madeleine Råding från

Krefting Research Centre, Göteborgs Universitet för projektet "Molekylär karaktärisering av allergisk och icke-allergisk astma".

Forskningsstipendiet redovisas separat av Svensk allergiforsknings stiftelse.

Allergidagen 2019 hölls traditionsenligt 1:a fredagen i oktober i Stockholm, Clarion Sign, 4 oktober, med temat "The Oral Route – a Highway to Health?", med fokus på microbiome, oral immunterapi och SLIT.

Enligt tradition hölls både kvällsmöte (Svår astma nu och i framtiden, Apostolos Bossios) samt lunchmöte (Barn och ungdomar med svår allergi och astma, Karin Lönnqvist) i samband med EAACI 2019.

AIT

I juni 2019 publicerades en reviderad upplaga av riktlinjer vid AIT som har utarbetats av en arbetsgrupp med Teet Pullerits som ordförande.

En stor del av styrelsens arbete under verksamhetsåret har lagts på AIT-kurserna och det så kallade SLIT-körkortet. Eftersom AIT-kurserna är obligatoriska för ST-läkare inom såväl vuxen- som barnallergologi så uppstår ett etiskt problem i att dessa kurser är finansierade av läkemedelsindustrin. SFFA har därför i samarbete med BLF-AL och ASTA tillsatt en arbetsgrupp för att driva dessa utbildningar som LIPUS-kurser, fristående från industrin. Planen är att kurserna ska ges i denna regi från och med hösten 2021. Parallellt har vi verkat för att Nationella programområdet (NPO) för Lung- och Allergisjukdomar ska tillsätta en NAG (nationell arbetsgrupp) för AIT.

Av samma anledning har SFFA valt att inte kvarstå som medarrangör av SLIT-körkortet tillsammans med industrin. En pilotutbildning hölls den 18/9-2019 i gemensam regi. Vi har däremot tillsammans med BLF-AL och ASTA granskat och lämnat synpunkter på SLIT-körkortets innehåll. Vi verkar också för att det införs certifierade Astma- KOL- och allergimottagningar, där SLIT-utbildning blir en del, också via NPO.

Nationellt programområde Lung och allergisjukdomar

NPO Lung- och allergisjukdomar hade tidigare inte någon representant från vuxen- eller barnallergologin, men väl en allmänläkare, Kerstin Romberg som också sitter i SFFAs styrelse. SFFA har, i samarbete med SPESAK, SSA och BLF-AL verkat för att få in en allergolog i programrådet. Nu finns allergologin representerad, förutom av Kerstin Romberg, även av Mona Palmkvist, Västra Götaland, som är ordförande i rådet.

Svenska läkaresällskapet (SLS)

SFFA är sedan lång tid tillbaka en sektion inom SLS. SLS fullmäktige beslutade den 14 maj 2019 att inrätta en ny medlemskategori – medlemsförening. Det är den största organisatoriska förändring inom SLS sedan fullmäktige infördes 1969 med sektioner som röstbärande organ. En medlemsförening ansluts med hela sitt medlemsantal och utövar inflytande i organisationen samt betalar avgift till SLS i relation till antalet läkarmedlemmar i föreningen. Samtliga medlemmar i föreningen blir föreningsanknutna medlemmar i SLS med individuella förmåner. Syftet är att stärka interdemokratien i SLS och att finansieringen av SLS verksamhet blir proportionerlig. SLS får en starkare röst som den samlande vetenskapliga professionsorganisationen för läkare i Sverige. Sektioner kan bli medlemsföreningar i SLS från och med den 1 januari 2021.

I enlighet med beslut vid förra årsmötet har styrelsen arbetat vidare med frågan. För att kunna gå in som medlemsförening behöver SFFAs stadgar ändras för att tydliggöra förhållandet mellan SFFA och SLS. Stadgarna har även behövt revideras i enlighet med GDPR. Ett förslag till stadgeändringar har utarbetats och skickats till medlemmarna inför årsmötet 2020. På årsmötet ska diskuteras om SFFA bör gå in som medlemsförening i SLS och om förslaget till nya stadgar kan godtas. En preliminär ansökan om medlemskap

har skickats till SLS med förbehållet att invänta beslutet vid årsmötet 2020. Om årsmötet beslutar att SFFA inte skall bli medlemsförening kommer föreningen att kvarstå som sektion i SLS.

SFFA har haft en representant närvarande vid fullmäktigemöte samt ett ordföranderåd i SLS.

Internationella kontakter

Internationell representant är Åke Davidsson, Medicinska Vetenskaper, Örebro Universitet.

SFFA är medlem i EAACI. Tidigare medlemskap i WAO ligger för närvarande på is på grund av oklarheter kring medlemsshantering och avgifter efter införande av GDPR.

SFFA representerades vid EAACI mötet i Lissabon 2019. Kerstin Romberg deltog som representant i EAACI's Working Group Primary Care gällande spirometri respektive AIT. Åke Davidsson deltog som representant vid National Allergy Society Committee möte. I samband med EAACI-mötet 2019 deltog två representanter från SFFA (Åke Davidsson, Marit Westman) även vid möte med nordisk sammanslutning av allergologer (NFA), där kommande nordiska möten planerades. Ett Nordiskt möte hölls i Oslo 20-22/11 2019. Vetenskaplig representant för SFFA avseende det nordiska vetenskapliga mötet (Nordic Allergy meeting), är Maria Jenmalm, Faculty of Medicine and Health Sciences Linköping University.

EAACI 2020 hölls som digitalt möte pga pågående Covid-19 epidemi. SFFAs traditionella kvälls- respektive lunchmöte fick därför utgå.

EAACI önskar på sikt att medlemskap betalas för alla medlemmar inom delorganisationen, i Sveriges fall SFFA. Hittills har Sverige tackat nej till det. Vid årsmötet maj 2019 beslutades att avvakta med EAACI och i första hand utreda frågan kring SLS.

Styrelsen har arbetat för att få ett framtida EAACI-möte förlagt till Stockholm.

Remisser

Föreningen har beaktat ett antal remisser från Svenska läkarsällskapet och Svenska läkarförbundet. Flertalet av dessa har rört frågor som ligger långt från vår verksamhet därför inte besvarats. En remiss "Nationella läkemedelslistan och rekvisitionsläkemedel" har besvarats med information om vilka läkemedel, biologiska och extrakt för AIT, som kan behöva beaktas.

Övriga frågor

- I samarbete med BLF-AL och SSA har initiativ tagits till att få klarhet i situationen kring tillgång på allergenextrakt, men har skjutits på framtiden med anledning av coronaepidemin.
- Styrelsen har arbetat med att få ut information om gällande riktlinjer för astma, allergi och AIT under coronaepidemin.
- Antalet allergologer i landet behöver ökas. Tidigare har problemet varit att det inte funnits tillräckligt med utbildningstjänster. Ett initiativ har tagits för att kartlägga om problemet fortfarande är detsamma. Arbetet fortsätter.
- Det börjar dyka upp digitala vårdgivare och där har styrelsen verkat för att tillse god patientsäkerhet.

Medlemsärenden

Medlemsärenden har administrerats av Eva Hallner.

Information

Medlemmarna i SFFA har fått utskick med information från föreningen om aktiviteter, utbildningar och aktuella forsknings- och resestipendier. Informationen om nyheter, aktiviteter, utbildningar samt aktuella forsknings- och resestipendier publiceras på hemsidan (SFFA.nu). Tidningen Lung- och Allergiforum produceras i samarbete med SLMF (Svensk Lung-Medicinsk Förening) och utkommer 4 gånger per år i pappersform men kan också nås via föreningens hemsida.

Marit Westman

Stockholm, 2020-10-01